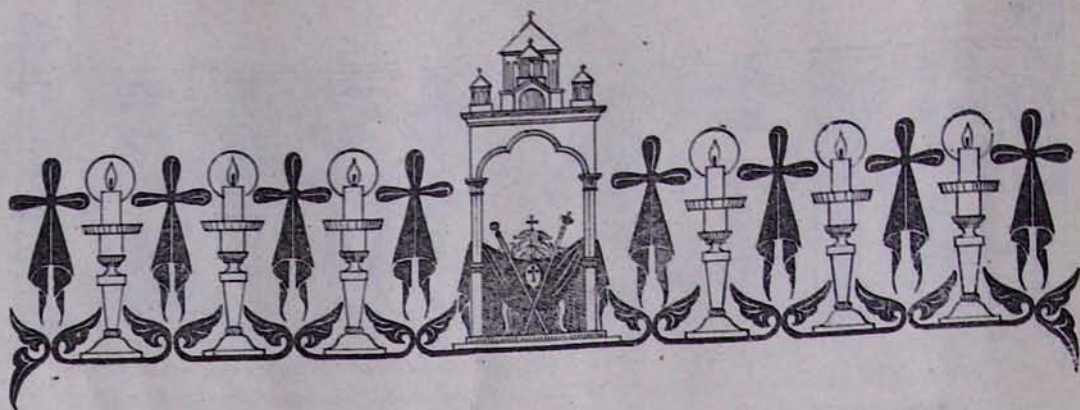

ՀԱՆԳԻՍՏ
ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ ԲՈՒԼՂԱՐԻԱՅԻ
Տ. ԿԻՐԻԼ ՊԱՏՐԻԱՐԷԻ
(1901—1971)

Բուլղար օրթոդոքս եկեղեցին ծանր կորուստ կրեց: Սույն թվականի մարտի 7-ին Սոֆիայում, 70 տարեկան հասակում, կարճատև հիվանդությունից հետո, վախճանվեց Բուլղարիայի օրթոդոքս եկեղեցու պետ և Սոֆիայի միտրոպոլիտ, Նորին Սրբություն Տ. Կիրիլ Պատրիարքը:

Հանգուցյալ Տ. Կիրիլ Սրբազան Պատրիարքը ծնվել է 1901 թվականի հունվարի 16-ին: Նորին Սրբությունը իր նախնական կրթությունը ստացել է Սոֆիայի հոգևոր ճեմարանում: Ապա մեծ հաջողությամբ ավարտել է Բելգրադի համալսարանի աստվածաբանական ֆակուլտետը: 1927 թվականին ստանում է աստվածաբանական դոկտորի գիտական աստիճան՝ Չեռնոգովիայի աստվածաբանական ֆակուլտետից:

Այնուհետև իր աստվածաբանական և փիլիսոփայական գիտելիքները խորացնելու համար նա սովորում է Ավստրիայի և Գերմանիայի համալսարաններում, մասնավորապես խորանալով փիլիսոփայության և եկեղեցու պատմության մեջ:

1923 թվականի դեկտեմբերին ձեռնադրվում է կուսակրոն քահանա և ուսուցչական պաշտոնի հրավիրվում Սոֆիայի աստվածաբանական ճեմարանում, միաժամանակ

վարում է Սոֆիայի միտրոպոլիտի փոխանորդի և ս. սինդի գլխավոր քարտուղարի պաշտոնները:

1938 թվականին նշանակվում է Պլովդիվի միտրոպոլիտ: 1950 թվականին ընտրվում է ս. սինդի նախագահի տեղակալ: 1953 թվականին, բուլղարական պատրիարքության վերահաստատումից հետո, երրորդ ազգային-եկեղեցական ժողովը Կիրիլ միտրոպոլիտին ընտրում է պատրիարք համայն Բուլղարիայի:

Հանգուցյալ Պատրիարքը վարչական իր պատասխանատու գործունեության ընթացքում զբաղվում է նաև մատենագիտությամբ: Նա համարվում է բուլղար ժողովրդի ազգային, նրա վերածննդի և եկեղեցական ինքնավարության պայքարի պատմության քաջատեղյակ մասնագետներից մեկը: Նրա պատմա-քանասիրական աշխատություններից մի քանիսը հրատարակվել են Բուլղարիայի գիտությունների ակադեմիայի կողմից: Հանգուցյալը իսկական անդամ էր Բուլղարիայի գիտությունների ակադեմիայի:

Տ. Կիրիլ Սրբազան Պատրիարքը ջերմ հայրենասեր, եկեղեցիների միության և ժողովուրդների համագործակցության ու խա-

դադարության պահպանման ջերմ կողմնակիցներից մեկն էր:

Հանգուցյալ Սրբազան Պատրիարքը հայ ժողովրդի և եկեղեցու անկեղծ և մեծագույն բարեկամներից մեկն էր:

Հանգուցյալի մահը խոր վիշտ պատճառեց նաև Ամենայն Հայոց Հայրապետին, որի հետ նա կապված էր մեծ և անկեղծ բարեկամությամբ: Հայոց Հայրապետը Ս. Կիրիլ Պատրիարքի մահվան տխուր առիթով հայ եկեղեցու և անձամբ իր խորունկ վիշտն էր հայտնում բուլղար օրթոդոքս եկեղեցու սինոդին ուղղած իր հեռագրով, որը տպվել է «Էջմիածին» ամսագրի սույն համարում (էջ 5), որով հրահանգում էր Ռումինիայի և Բուլղարիայի հայոց թեմի առաջնորդ տ. Տիրայր եպս. Մարտիկյանին՝ անձամբ ներկա լինելու թաղման արարողությանը և ներկայացնելու իր ցավակցությունը քույր եկեղեցու հոգևորականությանը և ժողովրդին:

Վեհափառ Հայրապետի հրահանգի համաձայն տ. Տիրայր եպս. Մարտիկյանը Սոֆիայում, քույր եկեղեցիների ալլ պատվիրակությունների հետ միասին, մասնակցում է Ս. Կիրիլ Պատրիարքի թաղման արարողության և, հանուն Հայոց Հայրապետի, խոսած իր դամբանականի մեջ բուլղար օր-

թոդոքս եկեղեցու հոգևորականությանը ներկայացնում Հայոց Հայրապետի վշտակցությունը:

Մարտի 14-ին ս. Էջմիածնի Մայր տաճարում, Վեհափառ Հայրապետի հանդիսադրությամբ, կատարվում է հանդիսավոր հոգեհանգիստ՝ Ս. Կիրիլ Պատրիարքի հիշատակին:

Նորին Սրբությունը իր դամբանականի մեջ Ս. Կիրիլ Պատրիարքին ներկայացնում է որպես Բուլղարիայի օրթոդոքս եկեղեցու մեծագույն եկեղեցականներից մեկին, որպես գիտնականի, հայրենասերի, ժողովուրդների միջև խաղաղության ջերմ պաշտպանի և հայ ժողովրդի ու եկեղեցու ազնիվ բարեկամի:

Հանգուցյալ Սրբազան Պատրիարքի թաղման արարողությունը կատարվում է Սոֆիայի Մայր տաճարում, իսկ անցումը տարվում է Պլովդիվ և ամփոփվում Պաշկովոյի վանքում:

Երկնային հանգիստ և խաղաղություն Ս. Կիրիլ Պատրիարքի բարի հոգուն:

«Երանի մեռելոցն, որք ի Տէր ննջեցին, զի գործք իրեանց չոգան զհետ նոցա» (Յայտ. ԺԴ. 13):

